NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok I (6) Czerwiec 1923 r. № 6.

TREŚĆ:

LIST OKÓLNY NACZELNICTWA Z. H. P. l. 6 z dnia 13.VI.1923 r.

Podaje się do wiadomości uchwały*) III Walnego Zjazdu Z. H. P., zaznaczając, że na podstawie uchwał zostaną wydane specjalne przepisy wykonawcze.

I. PODSTAWOWE PEWNIKI IDEOWE.

Zjazd Walny 1. potwierdza i uznaje za swoją rezolucję XII Zjazdu N. R. H. w Kazuniu, określającą podstawowe pewniki ideowe na których opiera się praca harcerska, a mianowicie:

1. że jesteśmy dzieci Jedynego Boga i z naszego Synostwa Bożego winniśmy wyciągnąć wszystkie konsekwencje—zgodnie z Chrystjanizmem;

2. że życie całe oddać chcemy w służbę Ojczyźnie w żarliwym wysiłku zrealizowania harmonijnego rozkwitu wszystkich w Narodzie, a zwłaszcza w Duchu Narodowym, złożonych zdolności i możliwości;

3. że drogę do tego otwierać musi moralne podniesienie i utwierdzenie jednostki—w ciągłem dążeniu do spotęgowania dzielności jej charakteru;

4. że doskonalenie jednostki zmierzać ma do jej uspołecznienia, to jest wyrobienia umiejętności współżycia i współdziałania z innemi we wszystkich formach społecznego ustosunkowania.

Uznanie tych pewników musi się stać z jednej strony podstawą budowy konsekwentnej całości przekonań filareckich harcerskiej rzeszy — z drugiej — wskaźnikiem i korektywą dla praktyki życiowej każdego z nas.

II. PROTEKTOR.

Naczelnictwo zaprasza Prezydenta Rzeczypospolitej po każdorazowem jego wyborze na Protektora Z. H. P. Protektorat nie gaśnie z chwilą ukończenia pełnienia urzędu Prezyzenta Rzeczypospolitej.

III. WYBORY DO N. R. H., KOMISJI REWIZYJNEJ i NACZELNEGO HONOROWEGO SĄDU HARCERSKIEGO.

Do N. R. H. zostali wybrani na miejsce ustępujących członków: Mieczysław Chmielewski, Kurator Bernard Chrzanowski, Stanisława Czajkowska, Tadeusz Maresz, gen. Aleksander Osiński, Józef Ratajczak, Janusz Rudnicki, Helena Sakowiczówna, Zofja Wocalewska.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano Joannę Hersową, Kazimierza Morawskiego, Wojciecha Rud-

*) Ustępy ujęte w kreski stanowią materjał przekazany Naczelnej Radzie do wykorzystania. Przyp. Red. W. U.

nickiego, Mirosława Sawickiego i Karola Woyzbuna.

Do Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego wybrano Michała Czajkowskiego, Marję Uklejską i Stefana Szletyńskiego.

IV. SPRAWY STATUTOWO—REGULAMINOWE.

Wnioski uchwalone przez Zjazd:

Wobec tego, że

a) Statut Z. H. P. z poprawkami, uchwalonemi przez II Zjazd Walny, umożliwia całkowicie normalną pracę Związku i wszystkich jego ogniw a niczem jej nie krępuje.

b) Należy całą uwagę pracowników harcerskich zwrócić na pogłębienie pracy w drużynach, a całą uwagę kierownictwa organizacji na wyrobienie instruktorów; pozyskanie przyjaciół i wzmocnienie podstaw materjalnych Związku — te tematy zatem winny stanowić przedmiot obrad Walnego Zjazdu.

c) Zmiany i uzupełnienia statutu, jeżeli mają być celowe i poważnie przeprowadzone, wymagają dłuższej pracy wstępnej, przedyskutowania w Oddziałach i Naczelnej Radzie.

d) W roku 1924 całą uwagę będziemy musieli skupić na zlocie ogólnopolskim.

Trzeci Walny Zjazd uchwala:

1. Zdejmuje się z porządku obrad Zjazdu punkty, dotyczące poprawek statutu.

2. Zjazd poleca Naczelnej Radzie wyłonić Komisję Statutową celem rozpatrzenia nadesłanych wniosków w sprawie statutu, zebrania dodatkowego materjału i opracowania statutu w nowem brzmieniu na V (piąty) Zjazd Walny.

3. Zjazd Walny ustala terminy:

1 maja 1924 r. — termin zgłaszania wniosków w sprawie zmiany statutu. W dniu tym wnioski muszą być już w biurze Naczelnictwa. 1 listopada 1924 r. — termin rozesłania projektu poprawionego statutu członkom Rady i Zarządom Oddziałów. 10 stycznia 1925 r. — termin rozpatrzenia projektów przez Naczelną Radę. 1 marca 1925 r. — termin rozesłania drukowanego projektu poprawionego statutu członkom Rady, Zarządom Oddziałów. Należy umożliwić nabywanie druku wszystkim interesującym się tą sprawą.

Wobec tego, że

a) Zmiany regulaminów harcerskich wymagają bardzo starannego traktowania, szczegółowego przedyskutowania i dokładnego ujęcia stylistycznego, a Zjazd Walny, jako ciało liczne, zebrane na krótki czas, warunków tych zapewnić nie może.

b) Obecnie istniejące regulaminy nie zawierają takich punktów, któreby wymagały szybkiej zmiany pod grozą szkód dla Związku.

c) Do ustalania i zmieniania regulaminów jest upoważniona statutowo Naczelna Rada Harcerska.

d) Należy zakończyć okres ciągłych zmian w podstawowych regulaminach Związku, gdyż zmiany te wywołują zamieszanie, a nadto pociągają za sobą znaczne koszty wydawnicze.

Walny Zjazd uchwala:

4. Zdejmuje się z porządku obrad Zjazdu punkty, dotyczące poprawek regulaminów.

5. Zjazd poleca Naczelnej Radzie w terminie do 15 maja 1923 roku, rozpatrzeć zgłoszone poprawki Ogólnego Regulaminu Wewnętrznego i ustalić w tymże terminie, obecnie obowiązujący tekst Regulaminu Wewnętrznego.

6. Zmiany Ogólnego Regulaminu Wewnętrznego po 15 maja 1923 roku może Naczelna Rada przeprowadzać tylko większością kwalifikowaną 2/3 głosów obecnych na prawo mocnem zebraniu.

7. Komisja wyraża opinję, że wnioski w sprawie zmian statutu i regulaminu winny być stawiane w formie wyraźnie wskazującej, jaki paragraf statutu (regulaminu) i w jaki sposób ma być zmieniony, uzupełniony czy usunięty.

8. Wezwać należy Zarządy Oddziałów, aby zastanowiły się nad zmianami, które doświadczenie organizacyjne czyniłoby pożądanemi, i nadesłały projekty tych zmian do N. R. H. w przewidzianym terminie.

W związku z przyjęciem przez Zjazd powyższych uchwał następujące wnioski, dotyczące zmian statutu i regulaminu zostały przekazane Naczelnej Radzie Harcerskiej, jako materjał do wykorzystania.

Uznając iż wychowanie moralne, młodzie y harcerskiej jest podstawą całej wartości Związku, należy uregulować w formacjach harcerskich kwestję opieki religijnej. N. R. H. przeprowadzi tę sprawę w porozumieniu z odpowiedniemi czynnikami. Proponuje się wprowadzić odpowiednie dodatki w Regulaminie Wewnętrznym i Statucie Z. H. P. (rozdz. „Władze harcerskie").

Proponuje się umieścić w projektowanych zmianach statutu punkt charakteryzujący w myśl rezolucji, przyjętej w Kazuniu podstawę, ideologji harcerskiej.

Wymagania na próbę Harcerza Rzeczypospolitej proponuje się zmienić, jak następuje: Harcerzem Rzeczypospolitej zostaje:

a) ćwik, który okazuje całkowite wyrobienie harcerskie i odpowiednią sprawność fizyczną, nadto:
punkt 1 do 9 — jak w „Harcerstwie" T. I str. 16—17 (jak dotąd).

b) kandytat na instruktora, który zostanie mianowany przez N. Z. H. P. podharcmistrzem, przyczem w próbie na podharcmistrza należy uwzględniać wymagania próby na Harcerza Rzeczypospolitej.

Proponuje się zmienić dotychczasowe brzmienie pierwszego prawa harcerskiego na następujące: „Harcerz mówi i czyni prawdę”.

Zważywszy, iż podstawą wartości Związku jest jego strona ideowa, a jej wyrazem przyrzeczenie i prawo harcerskie, proponuje się tekst przyrzeczenia i prawa harcerskiego umieścić na początku Regulaminu Wewnętrznego Z. H. P.

Proponuje się zmienić końcowe słowa tekstu przyrzeczenia harcerskiego: „być posłusznym prawu harcerskiemu” ma „być wiernym prawu harcerskiemu”.

Zważywszy, iż prawo harcerskie winno być szerszym komentarzem dla przyrzeczenia proponuje się, aby dotychczasowy tekst prawa drugiego zmienić na następujący:

„Harcerz służy wiernie Bogu i Ojczyźnie i dla Nich spełnia sumiennie swoje obowiązki.

Zgłoszono także w sprawie prawa harcerskiego poniższy wniosek, który został przekazany N. R. H. do przedyskutowania:

Uznając powstrzymanie się od palenia tytuniu za słuszne i wskazane dążenie harcerstwa, jednak biorąc pod uwagę rozwielmożnienie się tego nałogu, szczególniej w szeregach młodzieży robotniczej i rzemieślniczej, dla której Harcerstwo może być jedyną szkołą życia obywatelskiego i wynikającą z tej okoliczności trudność dla organizacji harcerskiej utrzymania w swych szeregach tego elementu i przenikania Harcerstwa do tych warstw młodzieży, proponuje się zezwolić młodzieży harcerskiej powyżej lat 18-tu na palenie tytuniu poza służbą harcerską (obóz, zbiórki i t. p.) z warunkiem uzyskania pozwolenia zwierzchności Harcerskiej na podstawie zezwolenia rodziców lub opiekunów.

V. SPRAWY DOTYCZĄCE PRACY WEWNĘTRZNEJ.

Wnioski uchwalone przez Zjazd:

A. Harcerski Zlot Narodowy 1924 r.

1. Zjazd Walny upoważnia Naczelną Radę do zwołania Zlotu Narodowego Harcerskiego w roku 1924 około 15 lipca (zakłada się, że lekcje szkolne kończą się w ostatnich dniach czerwca). Miejscem zlotu: Warszawa. Teren szczegółowy wybierze Naczelnictwo z uwzględnieniem możliwie małej odległości od miasta i łatwej komunikacji.

2. Zakres i szczegóły Zlotu ustali N.R.H. przy zachowaniu ogólnych wytycznych załącznika.

3. Zarządy Oddziałów i wszystkie ogniwa organizacyjne wzywa zjazd do energicznej i wydajnej pracy około przygotowania, zorganizowania i wyzyskania zlotu.

Wytyczne podstawowe organizacji Zlotu Narodowego Z. H. P. 1924.

I. Zlot ma na celu:

1. Przegląd dorobku pracy harcerstwa.

2. Podniesienie poziomu drużyn przez

a) impuls do bardziej wytężonej pracy w okresie przygotowawczym;

b) wymianę wzajemną pomysłów;

c) zebranie przyczynków do ewent. uzupełnień programów.

3. Propagandę Harcerstwa wśród
a) młodzieży;
b) społeczeństwa.

II. Najbardziej pożądane byłoby, aby wszystkie drużyny lub zastępy, pragnące wziąć udział w Zlocie były dopuszczone. O ileby ze względów na trudności organizacyjne i materjalne było niemożliwe dopuszczenie odpowiednio do powyższego dużej ilości młodzieży, N. R. H. zdecyduje czy na Zlot mają być dopuszczone wszystkie zgłaszające się jednostki organizacyjne, czy też przyjmie się zasadę reprezentacji Chorągwi ewent. Hufców lub większych środowisk.

III. Należałoby utrzymać w możliwie szerokim zakresie zasadę samowystarczalności grup, przybywających na Zlot to zn., że idealna grupa zlotowa przywiezie z sobą namiot (namioty), wyprawę obozową i zapasy żywności; otrzyma zaś z intendentury obozu zlotowego gorącą wodę trzy razy dziennie i ciepły obiad. Ze względu jednak na małą jeszcze odpowiedzialność drużynowych trzeba być z góry przygotowanym na konieczność pomieszczenia i wyżywienia wszystkich uczestników, a nawet mieć pewne rezerwy koców. Druhny w zasadzie należałoby rozmieścić w budynkach (szkoły).

IV. Program ogólny zlotu.

Czwartek — zjeżdżanie się drużyn;

Piątek — przed południem urządzenie obozu.

Piątek — po południu — urządzenie obozu. Próby ćwiczeń.

Sobota — przed południem — 1) przegląd przez komendanta Zlotu i Przewodniczącego Z. H. P. 2) zawody sportowe i zawody drużyn (wobec starszyzny Z. H. P. i prasy. — bez publiczności

— po południu tak samo.

Niedziela — przed południem:

1) nabożeństwo uroczyste na placu Zamkowym lub Saskim,

2) przemarsz do obozu. Otwarcie wystawy,

po południu:

3) uroczyste otwarcie zlotu dla publiczności, przegląd przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Zawody i popisy publiczne.

Poniedziałek—wtorek—rano i po południu zawody i popisy publiczne.

Wtorek — po południu — uroczyste zakończenie Zlotu.

Środa — rozjeżdżanie się drużyn.

B. **Sprawozdanie N. R. H.**

Zjazd Walny Z. H. P. stwierdza konieczność szybkiego wydania broszury, zawierającej sprawozdanie, N. R. H., opracowane w formie informatora.

W związku z powyższem III Zjazd Walny:

a) wzywa Zarządy Oddziałów i Komendy Samodzielne do wpłacania w terminie określonym przez N. Z. H. P. na konto czekowe N. Z. H. P. (P. K. O. Nr. 1550) sumy przypadającej według rozdzielnika, podanego w „Wiadomościach Urzędowych" Nr. 1—2 str. 4 p. 10 z dodatkiem 100% wobec wzrostu kosztów druku.

b) poleca N. R. H. i N. Z. H. P. dokładne ściągnięcie należności według rozdzielnika (jak wyżej);

c) poleca N. Z. H. P. rozesłać Zarządom Oddziałów i Komendom Samodzielnym wydrukowane sprawozdanie w ilości egzemplarzy, odpowiadającej sumie, wpłaconej przez dany Z. O. lub K. S.

Wnioski przekazane Naczelnej Radzie Harcerskiej.

Potwierdzając dotychczasowe usiłowania Zjazdów Walnych, Naczelnej Rady Harcerskiej i Naczelnictwa Z. H. P. — mające na celu podniesienie poziomu grona instruktorskiego i możliwie najlepsze przygotowanie instruktorów do prowadzenia młodzieży harcerskiej zrzeszonej w drużynach, Zjazd zwraca się do N. R. H., by

1. zwróciła baczną uwagę na należyte wyrobienie instruktorów, a w szczególności wyraźne określenie wymagań prób instruktorskich, na istniejące dwa stopnie instruktorskie (podharcmistrz i harcmistrz), oraz przeprowadzenie rewizji wymagań próby na stopień kandydata na instruktora t. j. na stopień przodownika.

2. Powyższe określenie wymagań prób przeprowadziła w myśl istotnych potrzeb życia harcerskiego, uwzględniając najnowsze doświadczenia osiągnięte w dziedzinie pracy skautowej.

III Zjazd Walny uważa za pożądane, aby w celu uzyskania lepszej i bliższej łączności między G. K. M. a ośrodkami, prowadzącemi bezpośrednią pracą harc. (Chorągwie, hufce i t. p. — G. K. M. urządzała do poszczególnych środowisk zbiorowe wyjazdy swych członków.

Miałyby one za zadanie: 1. Uregulowanie na miejscu wszystkich spraw, wymagających bezpośredniego ustnego omówienia. 2) zaznajomienie się pracowników G. K. M. z duchem i treścią pracy danego ośrodka Z.H.P. Komendy (ew. Oddziały winny w tych wypadkach udzielić we własnym, dobrze zrozumianym interesie G. K. M. daleko idącej pomocy finansowej.

Pożądane jest, aby kierownictwo drużyn spoczywało w ręku ludzi pełnoletnich, przygotowanych do pracy wychowawczej i posiadających fachowe wykształcenie harcerskie.

W celu rozszerzenia ruchu harcerskiego należy prowadzić energiczną propagandę słowem, drukiem i czynem idei zasad harcerskich jako podstawy wychowania narodowego.

VI. ABSOLUTORJUM.

Po wysłuchaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej III Zjazd Walny udzielił absolutorjum ustępującemu Naczelnictwu.

VII. SPRAWY SKARBOWE.

Wnioski uchwalone przez Zjazd:

1. Zjazd zatwierdził budżet Z. H. P. na rok 1923.

III Zjazd Walny uważając:

a) Iż skrępowanie inicjatywy w kierunku zakładania przez harcerzy i osoby, Harcerstwu sprzyjające spółek handlowych i wydawniczych jest szkodliwe i wypływa z niezdrowej tendencji do upaństwowienia lub uspołecznienia warsztatów pracy.

b) Iż nakładanie przymusowych opłat na wydawnictwa spółek harcerskich utrudnia szczególnie w dzisiejszych ciężkich warunkach wydawniczych dostarczenie młodzieży i instruktorom możliwie tanich a dobrych wydawnictw, godzi zatem w najważniejsze interesy harcerstwa, tem więcej, że obciąża opłatą właśnie wydawnictwa harcerzy, nie dotykając wielkich przedsiębiorców.

b) Iż ściąganie przymusowej opłaty za używanie nazwy „harcerski" jest niemoralne m. inn. dlatego, że wzamian żadnej realnej korzyści nie daje, wobec braku ochrony prawnej nazwy „harcerski":

1. uznaje za nieważne i nieobowiązujące uchwały Zjazdu II dotyczące opodatkowania spółek wydawniczych harcerskich, ogłoszone w zbiorze

Ciąg dalszy na stronicy 72.

PRELIMINARZ BUDŻETOWY Z. H. P. na rok 1923.

Ułożony przy stanie marki polskiej 1 złoty polski = 7500 marek. Preliminowane rozchody.

L. p.	TYTUŁ	POZYCJA	Wg. preliminarzu załącz. M. S. Wojsk. na I i II kwartał 1923 r.	Nieuwzględn. w preliminarzu złożonym M. S. Wojsk. na miesiąc	Nieuwzgl. w preliminarzu dla M. S. Wojsk. na ½ roku.	Razem na ½ roku w markach.	Razem na rok w markach.
I.	Pracownicy stali						
	1) Centrali		25.798.825.—				124.117.800.—
	2) Prowincji		4.400.000.—				40.400.000.—
II.	1) Wizytacje (średnio 8 dojazdów na miesiąc).	a) G. K. M.	2.195.000.—		1.097.500.—	3.292.500.—	6.585.000.—
		b) G. K. Z.	780.000.—				780.000.—
	2) Zjazdy i odprawy.	c) obozy letnie					3.000.000.—
III.	Kancelarja i administracja.	a) lokal		500.000.—	3.000.000.—		6.000.000.—
		b) materjały do pis.	300.000.—		1.800.000.—		3.600.000.—
		c) porto		300.000.—	1.800.000.—		3.600.000.—
		d) naprawa i kons. maszyn		50.000.—	300.000.—		600.000.—
		e) przyrząd do powiel.					3.200.000.—
IY.	Wydawnictwa.	a) instr. o obozach	1.000.000.—				1.000.000.—
		b) instr. przysposob. wojsk.	2.600.000.—				2.600.000.—
		c) zap. czasopism. mł.	1.000.000.—		1.000.000.—		2.000.000.—
		d) „Harcmistrz” zasiłek		500.000.—	3.000.000.—		6.000.000.—
		e) „Wiadomości Urzędowe”—zasiłek		400.000.—	2.400.000.—		4.800.000.—
		f) „Ognisko“	600.000.—	1.000.000.—	6.000.000.—		12.000.000.—
		g) Druk Sprawozdania					2.500.000.—
		h) zasiłek na druk zbioru ustaw harc.					2.000.000.—
V.	1) Ognisko wyszkolenia instrukt.	a) Bibljoteka i pomoce	1.610.000.—		1.100.000.—		2.200.000.—
		b) Kurs korespondencyjny	140.000.—		2.000.000.—		2.140.000.—
		c) Kurs wyższy	2.000.000.—		1.000.000.—		3.000.000.—
		d) Kurs kier. obozów	500.000.—				500.000.—
		e) Kurs sekr. Z. O.			2.000.000.—		2.000.000.—
	2) Prace działów programowych	a) Tłumaczenia wydawnictw obcych			2.000.000.—		2.000.000.—
		b) Przepisywanie i powiel. projektów			2.000.000.—		2.000.000.—
		c) Organizacja bibljografji					700.000.—
VI.	1) Dział Zagraniczny	a) Literatura		70.000.—	420.000.—		840.000.—
		b) Pren. i wym. pism		30.000.—	180.000.—		360.000.—
		c) Dojazdy		350.000.—	2.100.000.—		4.200.000.—
		d) Kurs	1.000.000.—				1.000.000.—
		e) Wizytacje	200.000.—				200.000.—
		f) Kancelarja					400.000.—
		g) Wydawnictwa w obc. językach					2.980.000.—
		h) Fundusz na przyjęcia					2.000.000.—
		i) 60 funt. do Biura Międzynarod.					12.000.000.—
		j) wysłanie instruktorów zagranicę					10.000.000.—
VII.	Nadzwyczajne, różne i nieprzewidziane	a) Organizacja Zlotu					15.000.000.—
		b) Nieprzewidziane					10.000.000.—
IVa.	Propaganda	a) druki dla rozsył.		100.000.—	600.000.—		1.200.000.—
		b) Broszury K. P. H.					2.000.000.—
		c) Organizacja Tyg. Harc.					1.000.000.—
							302.502.800.—

PRELIMINOWANE PRZYCHODY w r. 1923.

I.

1. Składki członków czynnych od 450 po 12000 Mk. . .	Mk. 5,400,000.—
2. Pogłówne młodzieży od 30 tysięcy po 1000 Mk. . . .	„ 30,000,000.—
3. Opłaty 10% Zarz. Oddz. .	„ 6,000,000.—

II.

1. Zwrot połowy kosztów wizytacyj	„ 3,292,500.—
2. Zwrot w egzemplarzach wydawnictw, subwencjonowanych (połowa wydatku IV a, b, h)	„ 2,800,000.—
3. Składka Zarządów Oddziałów i Komend na sprawozdanie	„ 2,500,000.—

III.

Centralna Komisja Dostaw 1% od obrotu średnio 200,000 mies.	„ 2,400,000.—

IV.

Pokrycie budżetu Działu Zagranicznego przez Koło Przyjaciół	„ 28,340.000.—

V.

Zasiłek M. S. Wojsk.

a) przyznane na styczeń	2,455,000.—	
„ „ luty	5,133,000.—	
„ „ marzec	6,039,000.—	„ 13,627,000.—
b) preliminow. na II kw. .		„ 33,016,825.—
c) przypuszczalne na II półrocze		„ 66,033,650.—
		Mk. 193,409,975.—
Niedobór niepokryty . .		„ 109,092,825.—
		Mk. 302,502,800.—

„Rozkazy, Okólniki i Instrukcje” Nr. 13 Rozkaz N. Z. H. P. L. 5 część V, ustęp 1 a, b, c.

2. Zjazd Walny, przyjmując do wiadomości uchwały Rady Naczelnej dotyczące opłat, wydrukowane w Nr. 1—2 „Wiadomości Urzędowe” upoważnia i nadal N. R. H. do ustalania wysokości opłat na rzecz Z. H. P. do czasu unormowania się stosunków walutowych.

3. W poszczególnych wypadkach Z. O. mogą się zwracać do N. Z. H. P. z prośbą o zniesienie obowiązujących 10% od dochodu z przedsięwzięć, przeznaczonych na specjalne cele.

4. Celem pokrycia niedoboru Z. H. P. i jego Oddziałów — Zjazd Walny uchwala:

a) Całkowitą sumę niedoboru Z. H. P. rozdziela się pomiędzy poszczególne Oddziały i środowiska podległe Komendom Samodzielnym według ilości zorganizowanej młodzieży (liczby jak w liście okólnym N. Z. H. P. L. 1 z dn. 8.1.23 r. „Wiadomości Urzędowe N. Z. H. P.” z r. 1923 pozycja 10).

b) Do sum, przypadających na poszczególne Oddziały i Komendy dodają Zarządy Oddziałów lub Komendy sumy własnych niedoborów i tak uzyskaną liczbę rozdzielają pomiędzy wszystkie środowiska, proporcjonalnie do ilości zorganizowanej młodzieży.

Poszczególne środowiska dodają do tych sum, kwoty potrzebne na potrzeby własne, w szczególności na zorganizowanie obozów wakacyjnych i wysłanie instruktorów na kursy.

Uzyskana w ten sposób liczba wskazuje, jaką sumę dane środowisko harcerskie ma zebrać.

c) Akcję zbierania funduszów należy skoncentrować w Tygodniu Harcerskim, organizowanym według zasad projektu rozkazu Naczelnictwa w sprawie Tygodnia.

(Projekt ten złożony przez wnioskodawcę w biurze Naczelnictwa był przedstawiony na Zjeździe Walnym).

d) N. R. H wyda odezwy do ogniw organizacji i do społeczeństwa o poparcie akcji Tygodnia Harcerskiego.

Wnioski przekazane Naczelnej Radzie Harcerskiej jako materjał.

Młodzież Harcerska może opłacać podatki tylko w swych drużynach. Wykluczone są opłaty młodzieży na rzecz Komend Hufców, Chorągwi. Zarządy Oddziałów mogą nakładać pewien podatek na drużyny, jako jednostki.

Z uwagi na konieczność jaknajwiększego związania spółdzielni z Zarządami Oddziałów, oraz stopniowego usamodzielniania Zarządów Oddziałów proponuje się znieść punkt C.VII.4.d. Regulaminu Wewnętrznego pozostawiając Zarządom Oddziałów pełną swobodę w regulowaniu świadczeń podległych mu K. P. H., K. S. H. i Drużyn — na rzecz Zarządów Oddziałów. Gorąco natomiast poleca się nakładanie na członków indywidualnych świadczeń w formie corocznego zakupywania nowych udziałów w spółdzielni oddziałowej.

Widząc w rozwoju własnych spółdzielni, przedsiębiorstw handlowych, możność oparcia na ich

dochodach podstaw materjalnych Związku i z tego względu uważając intensywne popieranie tych placówek za obowiązek zarówno każdego członka Związku, jak i władz naczelnych, oraz Komend proponuje się, by Naczelnictwo:

1. Do rozkazów regulujących zdobywanie stopni harcerskich i instruktorskich wydało następujące przepisy jako warunki przedwstępne osiągnięcia stopnia młodzika posiadania najmniej jednego udziału spółdzielni Oddziałowej:

wywiadowcy posiadania najmn.	2	udziałów spł. oddz. i	1	spł. centr.
ćwika „ „	3	„ „ „	2	„ „
Harcerza Rzeczypospol. „	5	„ „ „	3	„ „
ponadto do mian. przod. „	2	„ „ „	3	„ „
„ „ podharcm. „	3	„ „ „	3	„ „
i „ „ harcm. „	6	„ „ „	10	„ „

z tem, że dopóki na terenie danego oddziału nie istnieje spółdzielnia oddziałowa, kwoty powyższe mają być złożone w formie oprocentowanych oszczędności w Centralnej Spółdzielni na obrót jej filji, działającej na danym terenie.

2. Nakazało podległym Komendom przeprowadzić w y k o n a n i e p o w y ż s z e g o do końca września.

VIII SPRAWY SZKOLNE.

W n i o s k i u c h w a l o n e p r z e z Z j a z d:

Walny Zjazd wyraża opinję, że

1. Konieczne jest czynne współdziałanie Inspektoratu Harcerskiego z odnośnemi władzami i instytucjami społecznemi w sprawach tworzenia Kół Przyjaciół Harcerstwa.

2. Wzywa się Zarządy Oddziałów, Komendy Okręgów i Hufców Samodzielnych do czynnego współdziałania w tworzeniu K. P. H., zwłaszcza w kierunku uzyskania poparcia władz i instytucyj społecznych.

3. Zjazd Walny wzywa Naczelnictwo, aby poczyniło starania celem równorzędnego traktowania przez władze szkolne drużyn harcerskich przy szkołach powszechnych, zawodowych i przy szkołach średnich, tak prywatnych jak i państwowych (wg. paragrafu 4 Instrukcji).

4. Zjazd Walny zwraca się do Inspektoratu i władz harcer. z prośbą o podjęcie usiłowań w kierunku zorganizowania nauczycielstwa, pracującego w Harcerstwie, szczególnie opiekunów drużyn.

5. Walny Zjazd Z. H. P. stwierdza, iż jest rzeczą bardzo pożądaną stworzenie takich warunków pracy, któreby obciążyłyby Naczelny Inspektorat Harcerski w ten sposób, by Naczelny Inspektor i Naczelna Inspektorka mogli się w zupełności poświęcić pracy inspektorskiej.

W n i o s k i p r z e k a z a n e N. R. H.

Ze względu na to, że ruch Harcerski obejmuje coraz szersze kręgi młodzieży szkół różnych typów, Zjazd Walny Z. H. P. wyraża opinję, że Inspektorat Harcerski powinien mieć łączność nietylko z Departamentem Szkół Średnich, lecz i z innymi Departamentami Ministerstwa W. R. i O. P.

III Zjazd Walny uważa, że Naczelnictwo winno podjąć starania, aby przy każdem z Kuratorjów utworzono stałe referaty Harcerskie, referentem powinien być nauczyciel czynny członek Z. H. P.

III Walny Zjazd Z. H. P. zwraca się do Inspektoratu Naczelnego o podjęcie szeregu prac, mających na celu pociągnięcie nauczycielstwa do współpracy z Harcerstwem przez:

a) wprowadzenie na porządek dzienny zawodowych Zjazdów nauczycielskich zagadnień harcerskich.
b) urządzanie specjalnych informacyjnych konferencyj o Harcerstwie dla nauczycielstwa.
c) opracowanie i wydanie broszur informacyjnych o Harcerstwie, jako systemie pedagogicznym i systematyczne umieszczanie artykułów w pismach pedagogicznych.
d) organizowanie kursów harcerskich o właściwym poziomie dla nauczycieli.
e) zwrócenie się do M. W. R. i O. P. o organizowanie we wszystkich uczelniach pedag. i na kursach specjalnych wykładów, (dorywczych lub stałych) z dziedziny ideologji i metodyki harcerskiej, oraz kursów wakacyjnych obowiązujących na równi z kursami dokształcającymi w innych działach.

Zjazd Walny zwraca się do Naczelnictwa w sprawie poczynienia starań, aby dyrekcje szkolne nie zabraniały tworzenia zastępów harcerskich w młodszych klasach szkół średnich.

KOMISJA NAUCZYCIELSKA WALNEGO ZJAZDU ZGŁOSIŁA NASTĘPUJĄCE.

Uwagi w sprawie odnośnych punktów instrukcji szkolnych drużyn Harcerskich.

3. Szkolna drużyna Z. H. P. powstaje w porozumieniu Rady Pedagogicznej danej szkoły. Przyjętym do drużyny szkolnej może być uczeń posiadający pozwolenie rodziców i zgodę opiekuna drużyny.

Uwaga: młodzież tych szkół, gdzie niema drużyn ma prawo założenia do drużyny pozaszkolnej.

4. Wykreślone słowa „ze swego grona".

5. a, b, c, — bez zmiany, d, wykreślone. „trzy razy", a wstawić 2 razy w ciągu roku.

Dodany punkt e) informuje Dyrekcję szkoły o ważniejszych przejawach życia harcerskiego.

6. Zarządzenia władz harcerskich muszą być komunikowane przez drużynowego opiekunowi. Wszelkie nieporozumienia wynikłe między drużyną i szkołą reguluje Inspektorat Harcerski przy M. W. R. i O. P.

7. Drużynowego mianują władze harcerskie po zasiągnięciu opinji szkoły.

8. Wykreślić „który go przedkłada Dyrekcji do zatwierdzenia".

IX SPRAWY STARSZEGO HARCERSTWA.

Wnioski uchwalone przez Zjazd.

Koła Harcerskie winny się starać rozszerzać swój wpływ na otaczające środowiska. Szczególnie Koła, działające na terenie akademickim, winny brać żywy udział w życiu akademickiem. W sprawach zasadniczych winny stać mocno na stanowisku etyki harcerskiej bez względu na opinję czynników pozaharcerskich.

Zjazd Walny ustala, że N. R. H. Dział Starszego Harcerstwa przy N. Z. H. P. ma prawo delegować 2 przedstawicieli stałych jako członków N. R. H. z głosem decydującym, zaś do czasu statutowego załatwienia powyższego z głosem doradczym.

WNIOSEK KOMISJI STARSZEGO HARCERSTWA ZJAZDU WALNEGO PRZEKAZANY N. R. H.

Koła Starszego Harcerstwa mogą nosić charakter kół akademickich, kół ideowo — wychowawczych, lub samokształceniowych, sportowych, krajoznawczych, klubów towarzyskich, a przedewszystkiem organizacyj, łączących te wszystkie cechy.

Koła jednej miejscowości tworzą miejscową grupę Kół Harcerskich. Koła całej Polski — Związek Kół Harcerskich, stanowiący autonomiczną część Z. H. P. i zależny bezpośrednio od N. R. H. i N. Z. H. P.

Grupy utrzymują kontakt z miejscowemi władzami harcerskiemi, ale nie są od nich organizacyjnie zależne.

X. SPRAWY KÓŁ PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA.

Wnioski Komisji K. P. H. Zjazdu Walnego przekazane N. R. H.

Pożądanem jest, aby przy każdej drużynie zostały zawiązane Koła przyjaciół z pociągnięciem jaknajwiększych mas rodzicielskich.

Przypomina się, że niezbędne jest współdziałanie szkoły i rodziny na terenie drużyn i Kół Przyjaciół Harcerstwa.

W celu skoordynowania działalności i opracowania programu prac K. P. H. koniecznem jest zwołanie konferencji delegatów Kół Przyjaciół danego Oddziału.

XI. SPRAWY RÓŻNE.

III Walny Zjazd powziął uchwałę w sprawie mordu ś. p. ks. prałata Budkiewicza, która została przesłana do Pana Prezydenta Rady Ministrów. Wysłano również depeszę powitalną na I Wszechpolski Kongres Wychowania Fizycznego.

Następnie uchwalono w sprawach ogólnych następujące wnioski:

1. III Zjazd Walny potwierdza w całej rozciągłości i uznaje za swoją uchwałę XIII Zjazdu Naczelnej Rady tej treści:

N. R. H. przeciwstawia się z oburzeniem zarzutom nieharcerskiego postępowania Druha Generała Józefa Hallera w działalności Jego obywatelskiej i przyjmuje z wdzięcznością gotowość Jego do dalszej współpracy.

2. III Walny Zjazd, przyjmując do wiadomości ustąpienie dhny Marji Wocalewskiej ze stanowiska Naczelniczki G. K. Ż. wyraża swą gorącą wdzięczność za dotychczasową pracę poświęconą Harcerstwu Żeńskiemu.

3. Zważywszy na odrodzeńczą doniosłość walki z alkoholizmem III Zjazd Walny Z. H. P. przyłącza się do protestu organizacyj i instytucyj przeciwko zniesieniu lub ograniczeniu Ustawy Przeciwalkoholowej i wzywa ogół członków Z. H. P. do poparcia usiłowań Ligi Przeciwalkoholowej.

4. Zjazd Walny przyjmuje do wiadomości, że Naczelnictwo udzieliło praw członków czynnych przedstawicielom Zarządów Oddziałów po dwóch od każdego Oddziału.

III Zjazd Walny upoważnia N. R. H. do ustalenia miejsca następnego Zjazdu Walnego w ścisłem porozumieniu z Zarządami Oddziałów.

Wnioski przekazane N. R. H.

Uważając Związek Harcerstwa za organizację wychowaczą młodzieży, Zjazd uważa że na czele Harcerstwa powinni stać ludzie w czynnej polityce niezaangażowani.

Zjazd Walny, uznając potrzebę stworzenia Muzeum Z. H. P., któreby mogło realnie zobrazować wyniki prac Harcerstwa i jego historję, zwraca się do ogółu instruktorów z wezwaniem, by przyczynili się ofiarnie do zorganizowania tegoż Muzeum i dopomogli Komisji Organizacyjnej Muzeum istniejącej przy Sekretarjacie Generalnym Naczelnictwa w jej zadaniach.

(—) *St. Sedlaczek*, Wice-Przewodniczący.
(—) *Janusz Rudnicki*, Sekretarz Generalny.

LIST OKÓLNY N. Z. H. P. L. 7 z dn. 12.VI. 1923 r.

70. Harcerski Zlot Narodowy 1924 r.

Naczelnictwo Z. H. P. wykonując uchwałę III Walnego Zjazdu*) zwołuje do Warszawy w pierwszym tygodniu lipca 1924 r. Harcerski Zlot Narodowy. Uczestnicy zlotu będą pomieszczeni w namiotach, o ile ich nie starczy — w budynkach.

Szczegóły, dotyczące Zlotu: dokładny termin, miejsce, warunki i koszta udziału, organizacja, program i t. p. zostaną podane później. Niniejszy List okólny ma za zadanie zwrócenie uwagi Komend i Drużyn na Zlot i wyjaśnienie istotnego celu Zlotu. Musimy bowiem w ten sposób przeprowadzić przygotowania do zlotu i tak ułożyć jego program, aby przez to pobudzić i podnieść normalne życie i działalność drużyn, a uniknąć wypaczenia pracy harcerskiej, któreby groziło, gdybyśmy zaczęli pracować dla pokazania się na Zlocie i popisu.

Najważniejszem zadaniem Zlotu jest podniesienie poziomu drużyn. W jaki sposób to można osiągnąć, będziemy jeszcze wielokrotnie wskazywali, obecnie chcemy podkreślić, że zawody i pokazy zlotowe będą tak organizowane, aby wygrywały w nich nie jednostki, nie zastępy nawet, lecz całe drużyny, aby miarą wartości drużyny były nie nadzwyczajne wyczyny jednostek albo małych grup, ale przeciętny poziom wszystkich jej członków. Takie przeprowadzenie zawodów wymaga bardzo starannego ich opracowania, toteż narazie możemy podać tylko pewne ogólne linje wytyczne.

Projektuje się urządzanie kilkunastu zawodów, przyczem wygrywająca, ewentualnie kilka najlepszych drużyn w każdej części otrzymują nagrody oraz kreski. Drużyna która otrzyma największą ilość kresek, zastanie „Pierwszą drużyną Harcerską Rzeczypospolitej" aż do następnego Zlotu i otrzyma na ten czas proporzec wędrowny. Także kolejne drużyny druga i trzecia otrzymują nagrody.

Być może, że odpowiednio odznaczy się także Chorągwie i Hufce wyróżniające się na Zlocie.

Drużyny będą uzyskiwały kreski na następujących warunkach (zastrzega się zmiany, uzupełnienia, ściślejsze określenia):

A. Warunki, które trzeba uzyskać przed zlotem.

1. Udowodnienie (księgami, aktami, dziejami opowiedzianemi na piśmie), najdłuższego nieprzerwanego istnienia.

2. Wygranie konkursów:

a) na najlepszy obóz harcerski, urządzony w lecie 1923 r.

b) na najlepszy raport z obozu letniego w roku 1923 ilustrowany rysunkami, fotografjami i t. p.

Konkurs dla drużyn męskich, był ogłoszony w rozk. N. Z. H. P. L. 7 z dn. 14.III.1923 r. „Wiadomości Urzędowe", pozycja 41; dla drużyn żeńskich rozk. N. Z. H. P. l. 16, ogłoszony w nin. num. Wiad. Urz.

3. Najlepszy obóz wędrowny, lub najlepszy obóz stały 1923 r. (zależnie od tego jaki obóz wygra w konkursie 2).

4. Największa ilość dobrych wycieczek odbytych w czasie: 1. IX. 23 r. — 1. VI. 24 r.

5. Największa pomysłowość w grach ruchowych i skautowych w ciągu roku szkolnego 1923/24, poparta pokazem z tego zakresu na Zlocie.

6. Najlepszy przeciętny poziom drużyny, odpowiednio do wieku jej członków. Warunki szczegółowe zostaną ustalone później — myśl zasadnicza jest taka: np. w dziedzinie wychowania fizycznego, w drużynach, wybierających się na Zlot przeprowadzi się ocenę sprawności fizycznej, drużyna pod tym względem będzie najlepszą ta, która osiągnie najlepszy średni wynik wszystkich członków. Także ta drużyna osiągnie więcej kresek, która w porówaniu z inną tego samego wieku będzie miała więcej harcerzy czy harcerek wyższego stopnia organizacyjnego, która będzie miała więcej sprawności i t. d. Przy tem ocenianiu za niektóre sprawności będzie się uzyskiwało więcej kresek, za inne mniej.

7. Najlepsze stałe przedsiębiorstwo zarobkowe (warsztaty, wyroby zdobnicze, wydawnictwa, ogród warzywny lub kwiatowy i t. p.).

B. OCENA i ZAWODY NA ZLOCIE.

8. Najlepsza wyprawa jednostek i całej drużyny.

9. Najbardziej samodzielne urządzenie się drużyny na Zlocie.

10. Najlepsze pod względem wygody urządzenie się na Zlocie.

11. Najbardziej estetyczne urządzenie się na Zlocie.

12. Drużyna, która podejmie się jakiejś funkcji pożytecznej dla całego Zlotu, lub obozu Zlotowego i najlepiej się z tego wywiąże (biuro informacyjne, gazeta obozowa, gospoda, służba łączności).

13. Drużyna, która wystawi najlepszy zespół strzelców flobertowych.

14. Drużyna, najlepiej śpiewająca.

15. Drużyna, najlepiej tańcząca tańce narodowe.

16. Drużyna z najlepszym zespołem grajków.

17. Najbardziej pomysłowy i zajmujący pokaz 15 minutowy na popisach publicznych.

*) Patrz № 6 „Wiad. Urzęd." str. 69 pozyc. 69.V.

18. Warsztat lub pracownia działająca na Zlocie.

19. Do ogólnej ilości kresek zostaną też wliczone kreski za udział w wystawie.

W jednym z dni Zlotu przewiduje się oprócz publicznych pokazów poszczególnych drużyn, występ zbiorowy możliwie wszystkich drużyn, złoży się nań zapewne: „atak na publiczność" wzorowany na zlotach skautów angielskich, zbiorowa sygnalizacja semaforami np. słowa „Czuwamy!", oraz odśpiewanie Roty.

Organizacją Zlotu zajmie się osobny Główny Komitet Harcerskiego Zlotu Narodowego 1924 r., którego utworzenie przewiduje się przed 20.X. 1923 r.

Obecnie pozostaje Komisja Zlotowa N. Z. H. P. pod przewodnictwem dha gen. Aleksandra Osińskiego, wice-przewodniczącego Z. H. P.

Zjazd Rady Naczelnej w dniu 1.XI b. r. zatwierdzi wszystkie szczegóły, tak, że 15.XI. b. r. przewidywane jest wydanie odnośnego rozkazu Naczelnictwa. Termin zgłaszania udziału w Zlocie do Komend Chorągwi upłynie 1.II.1924 r., termin zgłoszeń przez Komendy do Naczelnictwa 1.III.24 r. W dniu 15.IV.1924 przewiduje się rozsyłanie do Komend Chorągwi kart przyjęcia na Zlot.

Mądrej głowie dość dwie słowie! Bardzo wiele kresek możecie już przygotować sobie obecnie w czasie lata i w pierwszych miesiącach jesieni. Nie zaniedbujcie tej sposobności.

(—) *St. Sedlaczek.*
Wice-Przewodniczący Z. H. P.

(—) *Janusz Rudnicki.*
Sekretarz Generalny.

LIST N. Z. H. P. — Dział Kół Przyjaciół H. L. 1 z dnia 12. VI. 1923 r.

71. Uznając wielką doniosłość współpracy starszego społeczeństwa z organizacją harcerską, świeżo powstały przy Naczelnictwie Dział Kół Przyjaciół ma za zadanie zebranie jaknajdokładniejszych danych o stanie pracy w Kołach Przyjaciół. Zwracamy się więc z prośbą o wyznaczenie ze swego grona stałego członka referenta Kół Przyjaciół Harcerstwa, któryby utrzymywał z nami stałą korespondencje i informowałby nas o stanie pracy Kół, a zwłaszcza o ich rozwoju. Służymy chętnie Kołom wszelkiemi informacjami i wskazówkami o jakie się Koła do nas zechcą zwrócić i bardzo prosimy o odpowiedź na poniższe pytania. Odpowiedzi te pomogą nam zorjentować się tak w stanie liczebnym Kół, jak w sposobach i intensywności ich pracy,

1. Data powstania Koła. 2. Obecny skład Zarządu Koła i dokładny adres. 3. Liczba członków. 4. Ustanowione przez Koło na rok bieżący składki. 5. Dotychczasowa działalność Koła. 6. Zamiary i plany na przyszłość. 7. Stosunek Koła do drużyny i drużyny do Koła. 8. Stosunek Koła do szkoły i rodziny. 9. Czy Koło otacza opieką sprawności i przedsiębiorstwa harcerskie. 10. Stosunek Koła do wycieczek i obozów harcerskich. 11. Czy Koło prowadzi propagandę harcerstwa wśród starszego społeczeństwa.

Dużą pomocą w pracy Koła może być zapoznanie się z literaturą harcerską, pracami druha Strumiłły, Sedlaczka, Pawełka i t. d. Ze swej strony proponujemy „Harcerstwo" druha Sedlaczka, oraz „Ideologja Harcerstwa, a starsze społeczeństwo", — Barchwica, pierwsze jako metodyczne ujęcie prac drużyny, a drugie stosunku Kół do Drużyny.

Obie te prace możemy Kołu za zaliczeniem wysłać.

Doniosłą rolą Kół dla Harcerstwa może być propagowanie pism harcerskich „Harcmistrza" i „Czuj Ducha",

O ile Zarządy Oddziałów (Komendy Samodzielne) uznają za porządane porozumienie się osobiste i ożywienie pracy Kół przez przyjazd delegata z Warszawy, to prosimy o zwracanie się w tej sprawie do Działu Kół Przyjaciół Harcerstwa przy Naczelnictwie Z. H. P.

Czuwaj!
St. Czajkowska.
Kierowniczka Działu K. P. H.

Ir. Szulcówna.
Za sekretarkę

LIST OKÓLNY GŁÓWNEJ KWATERY ŻEŃSKIEJ L. 4 z dnia 11.VI.1923 r.

72. Obóz Gł. Kwatery Ż.

Obóz G. K. Ż. odbędzie się w Tatrach—Kiry, w pobliżu Doliny Kościeliskiej.

Dojazd koleją do Zakopanego.

Koszt utrzymania wyniesie 150.000. — (sto pięćdziesiąt tysięcy) mkp.

Zgłoszenia należy nadsyłać do dnia 25.VI.23. r. do G. K. Z.

73. Kurs nauczycielski.

Kurs nauczycielski prowadzony przez druhnę Naczelną Inspektorkę, odbędzie się na Wołyniu, w czasie od 2-go do 20 lipca włącznie. Koszta mkp. 250.000.

74. Obóz międzynarodowy.

Obóz międzynarodowy odbędzie się w czasie:

od 8-go do 22 sierpnia, w Tatrach — Kiry, w pobliżu Doliny Kościeliskiej. Dojazd koleją do Zakopanego. Koszta utrzymania wyniosą 200.000.— (dwieście tysięcy) mkp.

75. III Konferencja Programowa instruktorek Z. H. P.

III Konferencja programowa instruktorek Z. H. P. odbędzie się w okolicach Warszawy w dn. 27, 28, 29 sierpnia.

76. 5. Konkurs międzynarodowy.

Mrs. Austruther ze Szkocji ogłosiła Międzynarodowy konkurs dla harcerek na przedmioty własnoręcznie wykonane przez dziewczęta w wieku do lat 18. Mają być nadesłane rzeczy, jak: odzież dziecięca, zabawki, wycinanki, okładki do książek i t. p., nie przekraczające wartości Mkp. 15.000. Każdy eksponat winien być starannie wykonany i zaopatrzony w kartkę z imieniem, nazwiskiem i wiekiem wykonawczyni, oraz nazwą kraju skąd pochodzi.

Najlepsze prace oznaczone zostaną nagrodami. Jest rzeczą wielkiej wagi, aby Polska również była reprezentowana.

Odnośne przesyłki skierować należy do dnia 15-go lipca p. adr.: Z. H. P. Warszawa, Al. Ujazdowska № 37 m. 37. Dział Zagraniczny.

Przy tej sposobności zapytujemy, ile miejsc rezerwują Druhny w obozach letnich dla polskich harcerek, przybywających z zagranicy. Prosimy o odwrotną wyczerpującą odpowiedź w tym względzie.

Czuwaj!

(—) *Z. Wocalewska.*
Naczelniczka Głównej Kwatery Ż.

(—) *M. Szymańska.*
Sekretarka G. K. Ż.

LIST OKÓLNY G. K. M. L. 6 z dn. 15.VI. 1923 r.

77. 1. Raport wizytatora obozów, kolonij i wycieczek drużyn męskich z ramienia G. K. M.

Raport wizytatora ma zawierać:

1. miejsce i dokłady adres kolonji.

2. krótkie odpowiedzi i uwagi odnośne p. 1-24 „Norm dla letnich obozów harc.", ogłoszonych w № 3 Wiadomości Urzędowych na str. 4 (Rozk. N. Z. H. P. L. 7 z dnia 24. III. 23). W szczególności ad p. 3 należy wymienić imię, nazwisko, kwalifikacje kierownika i opinję o nim wizytatora. Ad p. 23 i 24 szczegółowe dane.

3. Czy i kto przedtem wizytował obóz.

4. Co zrobił w obozie sam wizytator, od jakiego do jakiego dnia (godz.; przebywał w obozie).

5. Ogólną opinję o obozie i stosunkach w obozie.

6. Wniosek zakwalifikowania obozu do grupy A, B, C (Wiad. Urz. № 3 str. 4—5).

7. Wyraźny podpis wizytatora.

Raport ma być przesłany do G. K. M. najpóźniej 1. X.

2. Instrukcja w sprawie wizytacyj.

Wizytator powinien:

1. mieć ze sobą i znać dobrze przynajmniej:
a) „Obozy Harcerskie" (broszurka wydana przez N. Z. H. P.).
b) № 3 i № 4 Wiad. Urzęd.
c) Wzór raportu wizytatora, oraz posiadać
d) Odpowiednie upoważnienie do wizytacji.

2. Możliwie jaknajdłużej przebywać w obozie lub kilka razy odwiedzić obóz, przyczem prawie niezbędne jest przenocowanie w obozie.

3. Zwrócić uwagę komendantowi obozu na „Normy dla obozów", bibljogr. obozową, konkurs ogłoszony w Wiad. Urzęd. №. 3 str. 6 i raport powakacyjny drużyny, ogłoszony w Wiadomościach Urzęd. № 4 (str. 48—50).

4. zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie w życie pp. 12, 13, 18, 19, 23 i 24 „Norm dla letn. oboz. Harc".

5. Być nietylko wizytatorem, ale przedewszystkiem instruktorem, zostawić po sobie trwały ślad zarówno w postaci miłego wrażenia chłopców, jak i nauczenia ich czegoś nowego.

Stosunek wizytatora do Komendy obozu ma być serdeczny, braterski i wychowawczy.

6. Przed ostatecznem opuszczeniem obozu przeprowadzić z komendantem potem z zastępowymi przyjacielskie omówienie dobrych i złych stron obozu.

Wizytator nie może wydawać żadnych zarządzeń, może tylko radzić.

W razie koniecznej interwencji daje znać Zarz. Oddz. (Kom. Chor.) i G. K. M. (jednocześnie).

Czuwaj!

Tad. Maresz
w|z Naczelnika Głównej Kwatery M.

Ignacy Wołkowicz
Przyboczny.

ZWIĄZKOWY KURS INSTRUKTORSKI GŁÓWNEJ KWATERY M. 1924 r.

78. 1. Czas trwania: 2.VII. — 15.VII. 1923 r. (Zjeżdżanie się 2.VII. — koniec 15.VII. wieczorem. 13, 14, 15 — wycieczka).

2. Miejsce: Piwniczna (st. kolej. Nowy-Sącz — Muszyna — Krynica, bezpośrednia komunikacja z Warszawy, Lwowa i Krakowa).

3. Uczestników 32, wezwanych przez Główną Kwaterę osobiście.

4. Kierownictwo: Komendant—drużynowy Tadeusz Maresz; I przyboczny—oboźny—H. Glass. Sekretarz i skarbnik—J. Giertych. Zastępowi—S. Sedlaczek, A. Heidrich K. Grochowski,; gospodarz dh. Miszewski;

5. Cel: Celem Kursu jest:

a) zbliżenie się kierowniczych pracowników harcerskich i osiągnięcie wyższego stopnia zżycia się ich i porozumienia co do podstawowych zagadnień naszej pracy.

b) zwrócenie uwagi uczestników na programowe zagadnienia pracy wewnętrznej drużyn, na metodykę skautową: zapoznanie ich z niektórerni doświadczeniami ostatniemi z tej dziedziny.

c) pobudzenie uczestników do świadomej twórczej pracy w różnych dziedzinach harcerstwa.

6. Środkiem do osiągnięcia tego celu ma być wzorowy obóz harcerski, żyjący pełnią życia obozowego, bujnego, ale uporządkowanego i planowo organizowanego. Program, zarówno całego obozu jak poszczególnych dni, z góry układany, może być zmieniony zależnie od warunków pogody i innych okoliczności. Zadaniem kierownictwa będzie takie ułożenie i wykonanie programu zajęć, aby się wiązały z całem życiem obozowem, a nie były czemś sztucznem, narzuconem, niedostosowanem do tego życia.

Cały materjał przygotowawczy komunikujemy uczestnikom kursu w obecnej formie dlatego, by

a) mogli zorjentować się w zamiarach G. K. M. co z Kursu i dopomóc do urzeczywistnienia ich,

b) mogli krytycznie go wykorzystać w przyszłej swojej pracy.

Gdybyśmy organizowali zwykły obóz młodzieży — ani planu, ani wyjaśnień w tej formie nie podawalibyśmy.

79. 7. Organizacja.

a) Uczestnicy tworzą drużynę podzieloną na zastępy i prowadzone na zasadzie systemu zastępowego pod jednolitem kierownictwem Drużynowego i Rady Drużyny.

b) Zastępy same sobie urządzają obóz, same gotują jadło, samodzielnie przeprowadzają szczegóły programu, współzawodnicząc między sobą, ale i współdziałając dla wykonania wyższych zadań, ustalonych na Radzie Drużyny codzień odbywanej.

c) Codzień inny zastęp jest służbowym i wykonuje funkcje konieczne dla całości obozu — gospodarcze, wartownicze, łącznikowe. W zastępach codzień kto inny jest kucharzem, dzienniczym i zastępcą zastępowego. Zastęp pełniący służbę dzienną, nie pełni tego samego dnia nocnej i odwrotnie.

d) Wspólnie wita się sztandar, modli się, omawia ćwiczenia i doświadczenia i prowadzi gawędy przy ognisku. (Niektóre ćwiczenia również prowadzane są przez wszystkie zastępy razem).

e) codziennie przeznacza się 2½ godziny na prace indywidualne. Na codzienną pracę składa się: 1. szkic w dzienniczku, 2. podchodzenie zwierząt, 3. przyjacielska usługa jednostkowa lub zbiorowa zastępu. Sprawozdanie z zajęć winny być notowane w dzienniczku, 4. całkowicie dowolne zajęcia.

f) uczestnicy będą mogli prowadzić gry i ćwiczenia w sąsiadującym obozie harcerskim. Przeznaczy się na to częściowo czas, przypadający na gry i ćwiczenia w normalnym rozkładzie pozatem czas zajęć indywidualnych będzie mógł być na to wykorzystany.

8. Wycieczka. Na ostatnie trzy dni kurs wyrusza na wędrówkę.

80. 9. Program ogólny zajęć w obozie stałym.

Zajęć programowych w dniu zwykłym 10½ godzin, w dniu świątecznym 6½. Dni zwykłych 10, świąteczny — 1, razem godzin 111½, nadto 3 dni wycieczki.

Dzień normalny:	a) Gimn. 1 godz. b) Zajęcia 4 „ (przed obiadem) c) „ indyw. 2½ godz. d) Gry etc. 1½ godz. e) Gawęda 1½ „ (z śpiewami)	10½ godz.
Dzień świąteczny:	a) Gimn. 1 godz. b) Zajęcia indyw. 2½ godz. c) Gry 1½ godz. d) Gawędy 1½ godz.	6½ godz.
Rada Drużyny:	codziennie od 14—15.	

PROGRAM OGÓLNY ZAJĘĆ w OBOZIE STAŁYM.

L. p.	Rodzaj zajęcia	Pogadanki i gawędy godzin	Ćwicz. wspólne godzin.	Ćwicz. indywidualne.	UWAGI „Czas" oznacza godziny przewidziane w wyżej podanym rozkładzie dnia.
I.	Gawędy wieczorne i pogadanki a) śpiewy 11×1/2 b) gawędy na tematy: „Cele i środki Harcerstwa" „Aktualne zagadnienia organizacyjne i programowe" razem 11×1+2×2	5,5 15,0			Codziennie wieczorem. Na pogadanki prócz tego dwa razy po dwie godziny z czasu b)
II.	Gimnastyka 11×1		11		Codzienna lekcja normalna 45 m. Czas a)
III.	Gry, lekka atletyka 9×1 1/2+1		13,5		Codziennie, także w niedzielę, prócz dwóch pierwszych dni. Czas d) W czasie b), ewent. można wymienić z d)
IV.	Gry skautowe. Gry wilcząt 3×4		12		
V.	Gry sk. kombinowane („Służba w polu")		6		Dwa razy po 3 godziny z tego 1×3 w nocy. Czas b)
VI.	Strzelanie		4		W czasie b)
VII.	Obozownictwo 2×8+4		20		Wliczone urządzanie obozu w dwóch pierwszych dniach. Czas b)
VIII.	Prace indywidualne			22 1/2	Codziennie, oprócz dwóch pierwszych dni. Czas c.
	Razem . .	20,5	66,5	22,5	
IX.	Rezerwa			2	

81. 10. Rozkład dnia.

a) normalny.

6 — pobudka.
6 — 6.05 — przygot. się do gimnastyki.
6.05 — 6.15 — modlitwa, cześć sztandarowi.
6.15 — 7.00 — gimnastyka.
7.00 — 7.40 — mycie się, sprzątanie, rozłożenie pościeli na dworze, szerokie otworzenie namiotów.
7.40 — 7.50 — zbiórka ranna z naczyniami do jedzenia (ewent. przegląd), króciutka pogawędka: „co będziemy dziś robili", zarządzenia (zamiast odprawy).
7.50 — 8.20 — śniadanie, mycie naczyń.
8.20 — 12.20 — zajęcia (ogłaszanie na tablicy rozkazów), w polu (lesie).
12.20 — 12.30 — przygot. do obiadu, na sygnał o godz.
12.30 — wszyscy (zastępami) stają przed swojemi kotłami w/g zarządzeń zastępowych.
do 13.30 — obiad i mycie naczyń.
13.30 — 3.50 — bezwzględna cisza, leżenie może być na posłaniach, ale nie w namiotach;
13.50 — 14.00 — sprzątanie obozu, posłania do namiotów i t. d.
14.00 — 16.30 — zajęcia indywidualne.
16.30 — 17 — kąpiel.
17.00 — 17.30 — podwieczorek, mycie naczyń.
17.30 — 19.00 — zajęcia z drużynami pomocnicz. lub gry i zabawy, lekka atletyka.
19.00 — 19.30 — kolacja, mycie naczyń.
19.30 — 21.00 — ognisko, śpiewy, gawędy, sygnał na modlitwę.
21.00 — 21.30 — modlitwa, 21.05 sygnał „cześć sztandarowi", przygotow. do spania (mycie się wieczorne).
21.30 — — sygnał „dobranoc".
21.30 — 6.00 — cisza nocna, warty.

b) Ćwiczenia nocne. (nie urządzać przed świętem);

do 21 — jak poprzednio.
21.00 — modlitwa, cześć sztandarowi, ogłoszenie o ćwiczeniach nocnych, przygotow. do ćwiczeń.
21.30 — wymarsz na ćwiczenia.
0.30 — cisza nocna.

nazajutrz:

wszystko cofnięte o 3 godziny.
11.20 — 12.20 — gry, i dalej normalnie.

c) Dzień świąteczny.
6.00 — 8.20 — normalnie.
8.20 — 9.20 — sprzątanie, pościel do namiotów.
9.20 — — wymarsz do kościoła lub nabożeństwo na miejscu w kapliczce polowej.
12.00 — — uroczysty raport i przegląd, rozkaz.
12.30 — — obiad i t. d.
14.00 — 16.30 — zajęcia indywidualne dowolne.
dalej normalnie.

d) Uwagi.

1. Zbiórki w różnych szykach: indyjski, szereg, rząd i t. d.
2. Na zbiórkę (prócz uroczystego raportu) bez czapki, koszula i spodeńki, trepki.
3. Przed modlitwą ranną i po wieczornej rozmowa tylko półgłosem.
4. Cisza nocna i poobiednia obowiązuje bezwarunkowo wszystkich obecnych w obozie.

82. II. Grupy zawodów dla zastępów i ocenianie.

I. Konkurs najpraktyczniejszej wyprawy osobistej — nagroda książka.

II. Konkurs obozowy: wykonać pracę lub przedmiot do ogólnego użytku obozowego, lub własnego, jak kapliczkę, słomiankę, stół, lichtarz, latrynę i t. d.

Przy ocenianiu należy brać pod uwagę ilość godzin pracy, użyteczność (ogólny użytek, czy indywid.) wykonanie. Oceniać indywidualnie ilością kresek każdy przedmiot.

Nagroda: 1 plecak.

III. Zawody strzeleckie — patrz niżej „Program strzelania".

Nagroda: 1 flobert.

IV. Konkurs gier.

	ZASTĘP A	ZASTĘP B	ZASTĘP C.
	punkty wygrane		
Pięstówka	2	1	—
Plinie	1	2	—
Sztafeta (3 razy)	—	1	2
Wyścig piłek w 2 szeregu (3 razy)	—	1	2
Marsz z wodą i świecą, ze spętanemi nogami i t. d.	—	—	1

Nagrody: 1 piłka nożna.

Przybywający do mety otrzymują kolejno numerki. Suma numerków zastępu (najmniejsza) stanowi o wygranej, za zgaszenie świecy odejmuje się dziesięć punktów, za wylanie wody zupełnie — dziesięć punktów, trochę — 3 punkty.

V. Konkurs dzienniczków: szkice, opisy i t. d. Ocena indywidualna wg. skali 1-2-3-4-5. Suma punktów zastępu stanowi o wygranej.

Nagroda: 1 książka.

VI. Konkurs lekko-atletyczny.
2 skoki
1 bieg
1 rzut granatem
1 wspinanie na drzewo (linę)
bieg harcerski

VII. Konkurs piniersko-saperski. Odpowiednia praca poza obozem — (patrz konkurs I-wszy). Ocena kreskami jak w konkursie 1-szym.

Gawędy i pogadanki (z dyskusją) 11 god. w ob. stałym, 2 wędrownym. razem 13 g.

1. Gawęda wstępna — „Pocośmy tu przyjechali”. Cel, charakter, kursu, zamierzony sposób pracy. 1 — godz.

2. „Jak organizowaliśmy Tydzień Harcerski i co o nim możemy powiedzieć“ 1 — godz. krótkie sprawozdanie komendantów.

3. „Zasady systemu zastępowego” — omówienie krytyczne 1 — godz.

4-5 Wpis drużyny do Z. H. P. (warunki przyjęcia do Z. H. P. ocena drużyn).

6. Organizacja Oddziałów. Ich najbliższe zadania. Podział pracy między Naczelnictwem a Oddziałami. — 1 godz.

7. Organizacja Komend Chorągwi. Ich najbliższe zadania. Podział pracy między Główną Kwaterą a komendami — 1 godz.

8-9 Zlot Narodowy 1924.

10. Harcerstwo a działalność polityczna.

11. „Harcerstwo a obrona Rzplitej“ — 1 godz.

12. Harcerz wierny Bogu.

13. „Jak organizowałem Kurs Instruktorski Kom. Chor. i jak go chcę poprowadzić — 1 godz.

Pogadanki i gawędy z góry zapowiedziane winny być poprzedzone sumiennem zrozumieniem tematów przez uczestników.

Praca po kursie (piśmiennie).

Podstawy wyrobienia i szkolenia starszyzny harcerskiej.

83.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE.

Podajemy opracowane przez Wydział Obozów G. K. M. wskazówki do ocenienia wyników zawodów lekkoatletycznych zastępów w obozach i na zlotach.

Tablica przeciętnej sprawności fizycznej dla chłopców.

lat	Skoki: wzwyż, bez rozb.	Skoki: wzwyż, z rozb.	Skoki: w dal, bez rozb.	Skoki: w dal, z rozb.	Biegi: 100 m.	Biegi: 400 m.	Rzucanie kamieniem 800 gr.	Bieg harcerski $1\frac{1}{2}$ km.	Przepłynięcie 100 m.	Wdrapywanie się na cienkie proste drzewo bez dużych konarów
	centymetry				sekundy		metrów	minut	min. i sek.	metry
12	60	80	180	280	×	×	×	×	3 m. 24 s.	3
13	65	85	185	285					3 m. 20 s.	3
14	70	90	190	290	17	×	×	11	3 m. 12 s.	3
15	75	95	195	295	16,5				3 m. 6 s.	
16	80	100	200	300	16	80	20	11	3 m.	3
17	85	105	205	325	15,5	78	22	11	2 m. 54 s.	3
18	90	110	210	350	15	75	30,25	11	2 m. 48 s.	3

Za osiągnięcie przeciętnej lub wyższej niż przeciętna sprawności fizycznej, odpowiedniej dla swojego wieku, — otrzymuje każdy harcerz 1 punkt. Za wynik niższy — O.

Jeżeli przynajmniej połowa członków zastępu osiągnie wynik przeciętny, dodaje się zastępowi jeszcze tyle kresek, ilu harc. osiągnęło wynik przeciętny.

Jeżeli wszyscy harcerze w zastępie osiągnęli wynik przeciętny, dodaje się po 2 kreski na każdego harcerza.

O wygranej zastępu decyduje największa ilość punktów.

84.

PROGRAM STRZELANIA Z FLOBERTÓW.

Zajęcia z zastępami — w sumie 4 godz.

Podręcznik: Tymcz. Regul. mustry harc. Instrukcja strzelania z flobertu. N. Z. H. P. Warszawa 1922.

Program ćwiczeń: 4 razy po 1 godz. z każdym poszczególnym zastępem. Instruktorzy z poza zastępów muszą strzelać w tym samym czasie (4 godz.), o ile chcą uczestniczyć w konkursie.

1-sza godz. a) zachowanie się na strzelnicy. Części flobertu. Sposób celowania. Flobert wycelowany na pewien punkt (pokazać). Wyceluj flobert! pokaż gdzie flobert wycelowany? Chwytanie szyjki, opuszczanie spustu, przykładanie do ramienia. Jak celować? 3 próbne strzały. Strzelanie skupione stojąc z podpórką (1) — 40 min.

b) czyszczenie flobertów i rozkładanie broni pod nadzorem instrukt. — 20 min.

2-ga godz.: a) Chwytanie szyjki, opuszczanie spustu, przykł. do ramienia. Strzelanie skupione leżąc z podpórką (1) i do celu klęcząc z podpórką (1) — 45 min.

b) czyszczenie pod dozorem instr. — 15 min.

3-cia godz.: a) przykł. do ramienia, strzelanie do celu klęcząc z wolnej ręki (1) strzelanie do figurek (nieruch.) stojąc z wolnej ręki — 50 min.

b) czyszczenie flobertu. — 10 min.

4-ta godz.: a) strzelanie do figurek ruszających się w czasie określonym 50 min.

b) czyszczenie flobertu.

UWAGA: a) Do prowadzenia ćwiczeń potrzebny 1 pomocnik.

b) Urządzenie strzelnicy nie wchodzi w zakres 4 godz. Należy ją zrobić przy pracach pioniersko-saperskich.

c) pożądane, by 1, najwyżej 2 zastępy dziennie odbywały te same ćwiczenia strzeleckie.

Zawody strzeleckie będą obejmowały: (patrz godz. 1-sza, 2-ga, 3-cia, 4-ta).

a) 2 strzelania skupione (ocena jak w „Instrukcji")

b) 3 strzelania do celu (odległość 10—12 metrów)

c) 1 strzelanie do figurek (tekturowe ptaki i zwierzęta w różnej odległości, 5 do 20 metr., nieco ukryte. O ile strzelec nie może ich odnaleść, instruktor pomaga. Ilość „zwierząt" 5, naboi 7. Liczy się trafne strzały w t. zw. „obrębie szkodliwości" 2 strzały trafne do 1 celu liczy się jak 1-en).

d) 1 strzelanie do figurek nieruchomych (3) i ruchomych (2). (Ilość 5, naboi 8. Ulokowanie, jak w punkcie C. Instruktor nie pomaga w odnajdywaniu celu. Czas strzelania 4 minuty. Ocena: za trafioną nieruchomą 2 punkty, za ruchomą 3).

„Królem kurkowym" zostaje harcerz, który na podstawie powyższej oceny otrzyma największą sumę punktów. Otrzymuje I nagrodę indywidualną.

„Kandydat na króla kurkowego" (2-ie miejsce co do ilości punktów) otrzymuje II-gą nagrodę indywidualną.

Przy ocenie strzelania zastępu rozróżnia się 3 stopnie celności.

	PRZY STRZELANIU			
	skupionym	do celu	do figurek nieruch. (5)	do figurek nieruchomych (3) i ruchomych (2)
	wynik		ilość figurek trafnych	
niedostateczna	0, 1, 2	0, 1, 2	0, 1	0, 1
dostateczna	3, 4	3, 4	2, 3	2, 3
dobra	5, 6	5, 6	4, 5	4, 5

Za celność dostateczną i dobrą dodaje się do sumy punktów całego zastępu przy każdym poszczególnym strzelaniu pewną ilość punktów według następującej tabelki.

Osiągnęło celność / Jeżeli dla każdego zastępu nie mniej niż	dobra	dostateczna
	dodaje się punktów	
50% harcerzy	I po 1 dla harcerza, który osiągnął celność dostateczną	III a pozostali przynajmniej dostateczną sumę, to temu jak przy II + po 1 punkcie dla harcerza, który osiągnie dobrą celność
100% harcerzy	II po 2 dla każdego harcerza	IV po 4 dla każdego harcerza

Prócz tego za „króla kurkowego" dodaje się zastępowi 2 punkty, za „kandydata" 1 punkt.

Wygrywa zastęp (1 nagroda zbiorowa dla zastępu), który uzyska największą ilość punktów.

W razie równego wyniku między zastępami, — rozgrywają najlepsi strzelcy zastępów przez jednorazowe (5 strz.) strzelanie do celu.

To samo między 2-ma kandydatami na królów kurkowych.

OD REDAKCJI. Podajemy powyższe materjały zebrane przy organizowaniu Związkowego Kursu Instruktorskiego G. K. M. dla ułatwienia przy wykorzystaniu.